

Farer, kan bruge Kongemagten til at ordne Forholdene, naar Kongemagten blot ikke derved overstrider de constitutionelle Regler. Jeg haaber ogsaa, at det ærede Medlem, som nylig talte (Kühnel), vil, naar han overvejer dette nye, tabe Noget af sin Engsteligbed, der gik ud fra den Fare, som var paafærde. — Vi komme derefter til Aaret 1863. I dette Aar nærmede vi os til det Tidspunkt, da den Lov, der blev givet i 1855, og som blev til ved Hjælp af en midlertidig Valglov, som aldrig blev gjort til en virkelig Valglov, var lige ved at udløbe sin første Valgperiode. Da greb Regjeringen til at foreslaae en Forfatning, nemlig den, som senere blev til Forfatningen af 18de November. Denne Forfatning blev foreslaaet af to Grunde; den ene var den, at man derved vilde samle Slesvig med større Sikkerhed og forbinde det med det øvrige Danmark; den anden var den, at man havde haabet til Forsvar for denne Forbindelse at vinde Sverrig-Norges Understøttelse. Det er svært nok, at man kom den Vej, idet man nemlig i de Papirer, jeg har lagt fra mig, vil finde, at det Medlem, som i 1855 var Ordfører under Grundlovsagens Behandling, erklærede og erkjendte, at den Tid nu var kommen, da Slesvig skulde sikkes over Altona; men i Udkastet til Forfatningen af 18de November seer jeg ikke noget Spor heraf. Derimod seer jeg, at Udkastet falder sammen med Slesvigs Verts- skyden fra Altona, og det Beshynderlige var, at, ligesom det vist var en overordentlig sund Tanke, at man skulde have arbejdet paa at sikke sig Slesvig over Altona, var det en underlig directe Følge af, at man stod Altona fra sig, at man derved resicerede ogsaa at flyde Slesvig fra sig; det hændte ogsaa saaledes, de gik bort paa een gang. Denne Forfatning af 18de November gav sig, som sagt, ud for at være særligt stiftet til at vinde Slesvig, men en af de Mænd, som man dengang antog for at repræsentere den troeste Deel af Slesvig — jeg kan gjerne nævne ham, det var Krüger, — havde Aaret iforveien foreslaaet Kongerigets Forfatning ind-

ført for Danmark-Slesvig. Der kunde nu være Mange, som mene, at naar de Slesvigere, som meente det bedst, holdt paa at faae Kongerigets Forfatning heelt, kunde det ikke være den rette Vej at vinde Slesvig paa, naar man vedtog en Forfatning, som ikke gik den Vej, men brød med et Princip, hvorpaa Grundloven af 5te Juni hviler, og brød dermed i Formuens Interesse, men her skal man atter lægge Mærke til — jeg nævner det for at komme til den Erkjendelse, jeg altid har haft —, at man ved Indførelsen af en saadan Forfatning lagde mere Vægt paa at faae Femtejuni-loven forandret, end paa virkelig at sikke sig Slesvig. (Ville: Det er faldt!). Det er muligt, at det ikke har været den Tanke, som dengang har været den ledende, men jeg søger heller ikke min Erkjendelse i det Subjective; jeg søger den i det Objective, og Enhver, som dengang omtalte Slesvig — jeg vil slet ikke tale om dem, der kjendte det, — paastod, at Tilslutningen til Danmarks Konge i det Hele var stærkest hos den lavere Befolkning derne, medens derimod Middelclassen, selv paa Landet, ja endog Nordmænd, der vare Herremænd, vare imod Forbindelsen med Kongeriget. Naar man altsaa indførte et Landsting, som netop bragte disse Elementer til Boret, var det neppe Midlet til at skaffe en Repræsentation tilveie, som var frigjort for denne Indflydelse. Hertil vil man maastee svare mig — det har jeg ogsaa meget godt forudsæet —: Disse Folk vare der kun efter Folketallet; men dertil vil jeg igjen svare, at naar man bringer et saa uroligt Element ind under det haarde Vilkaar: paa alle Punkter at være i Minoritet, staber man Uvilje og Uro, og, da man vidste, at de havde deres Allierede udenlands, var det objectivt et meget stort Misgreb. Denne Lov af 18de November hørte altsaa til det, hvortil den nu er benyttet, nemlig til at knække Ligheden i Kongeriget; den havde det ikke directe til Hensigt, men det var sagt, at den skulde være stiftet til at samle Slesvig og Kongeriget under sig, saaledes at det Særlige gik op dert,